

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvnterak és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap. Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre K 10—

Fél évre 5—

Negyed évre 2-50

Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Nyilvntér petitzera 50 fillér.

Feloldó szerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.Kiadó és lapkiadóhivatal:
STRAUSZ SÁNDOR.

A kinszenvedés napjai.

Elérkeztünk ahhoz a csendes, szent időszakhoz, melyet a keresztények Krisztus kinszenvedése idejének neveznek. A legnagyobb csodatevő próféta szenvedései és halála rezdülnek meg lelkünkben.

Egészen kiváltságos személyiséget látunk, Isten küldöttjét, aki hivatva volt a megváltás és kiengesztelés nagy művét végrehajtani. És csodás cselekedetei szenvedéseken át a kereszthez vezették. Zordon háborus napjainkban lángbaborult óriási kardot látunk, közepén a kereszt jelvényével. S ez nem költői felfogás ihletett esztétikai jelképzése, hanem a kinszenvedés megható valósága. És pedig abban az erős vallási értelemben, hogy napjaink minden keservét és csapását, minden közvetett és közvetlen háborus szenvedést oly keresztnek tekintünk, mely végül a golyóitai kereszt fényébe vegyül és abban megdicősül.

A kereszt vallásáról beszélünk és kereszténységünkkel azért mégsem érezzük kínosnak vagy nyomasztónak. A keresztet nem tartjuk tehernek, ellenkezőleg erős vigasztalónknak. Végtelen áldás tenger áradt az egész világra Golgotáról és az emberi lelkek milliói épültek a megváltás ama tényén, hogy Jézus Krisztus mindnyájunkért kinkeserves keresztalált szenvedett.

Az Üdvözítő keresztjének látta a sebe-sült és haldokló katonák ezreinek nyújtott belső erőt, lelki enyhülést. Megrázó és lélekemelő jelenetek hosszú sora tanuskodik arról. És mennyi gyászolóknak ad a gyász-

jelentéseken ékeskedő keresztigazán vizsgálató emlékeztetést a keresztrefeszítettre, akitnek haldoklása maradandó hívószavává vált az emberiségnek. És nem holt formulák és dogmák, amikor a kereszt mindig újból való-lási és pedig egészen határozott bibliai — evangéliumi bölcseséget hirdet. A valóságos hangja, mely nagy, csodálatos reménységeket fakaszt.

Passzió ideje háboru alatt! A kereszt hítlének ebben a komor, viszontagságos időben is ki kell fejteni és beigazolni életerejét, hogy a kinszenvedés napjaiban is megőrizzük a Mindenhatóba vetett rendületlen hitünket.

A szabadság éltető ereje.

Nemzeti lételünk, szabadságunk érintelenségeért küzdenek most vitézeink.

Nem először ragad a magyar szabadságáért fegyvert, hogy a jó és rossz közötti örökös harcban megvédjé jogait.

Mert a jó és a rossz kezdettől fogva vegyenes éri a halandót a földön.

Az ipart, tudományt és művészetet fény-üzés, kevélység és rabszolgaság veszi körül. Az ártatlanságot az erkölcselenség, a hitet a vakbuzgóság, a politikát háboru kíséri.

Élet és halál, szerencse és balsors uralkodnak felváltva a világon.

Itt örömtől zibongott az emberiség, amott a kétségbeesés átka tört elő fájdalmas kebléből.

Szeretet és gyűlölség harcol egymás ellen folytonosan és a győzelem dalai közé

az elesettek, az elbukottak fájdalomkiáltásai vegyülnek.

Öröm és bánat kering a földtekével öröktől fogva szünetlenül.

Eközött az örökös forrongás között az emberi szorgalom felolvasztotta az érceket és megmunkálta azokat. Megköszörfülte a gyémántokat, behatolt a föld méhébe, hajókat menesztett a tengerek és folyamok hátára.

És az emberek elvítorlástak a föld egyik részéről a másikra. A forró éghajlat terményeit átvitték a földszarkok jeges tájé-kaira, a föld nemzeti közelebb jöttek egymáshoz és elvegyültek az emberek egymás között, mint a folyamok a tengerben.

Az ember lelke befurakodott a tudományok mélyébe, kikutatta a természet titkait, az igazságot hirdette társainak és bizonyosságát adta annak, hogy isteni szikra lobog keblében.

Az égür végellen világaival, a tenger és a föld belseje ezernyi csodáival ismeretek lettek előtte. Rendbeszedte, osztályozta, megszámlálta a végtelen természet lényeit és a tudomány világa győzött a sötétségen; még a villámot is megfogta az ember és kijelölte utját, melyen lerobogjon sirjába, ura lett a levegőnek és folytatja hódító útját még a tenger mélyében is.

Ámde amit az emberek rabságukba törtek, nem mindig a szeretet szolgálatába állították. A nagyokosan szerzett vasból fegyvert készítettek és a testvér meggyilkolta testvérét annál a határknél, melyet birtó-

Zoltán és Saci.

Írta: Kormány Endre.

Az orosz betörések a Dunántúl legelhagyottabb, legcsendesebb faluit is felverték. — Jöttek a katonák és hónapokra telepedtek le. — A katonáknak sehoggy sem tetszett ez az élet s mind igyekeztek maguknak megfelelő szórakozást keresni, amennyire lehetett. Sok minden hiányzott mégis. — A család, társaság és főleg a nő. — A tiszték udvaroltak a falusi asszonyoknak, az önkéntesek a pap-, postás- és tanítólányoknak, de ez nem volt nagyon érdekes, mert nagyon komolyan vették. — A bakák? Egyik-másik jól járt egy-egy lánnyal vagy hadimenyecskével, de a leg-többen ridegen elutasították őket — keseregven a harctéren küzdő férj, vagy vőlegény sorsa felett.

Szóval unalmas volt majdnem mindenkinek és mindenképpen; de elmulott és csak egy-egy idill — megkapó történet ragadta meg a csendes megfigyelőt.

Barátom nagy csavargó és szoknyahős. — Mindketten 40 felé járunk, de ő örök ifju marad s mintha legalább is 15—16 év korkülömbőség lenne közöttük. — Nagyon ritkán találkoztunk; az utóbbi években meg egyáltalában nem.

A hirtelen hadbavonuláskor mi öregek igen különösen éreztük magunkat. Zoltán mulatságosnak tartotta s elkezdett kalandok után futkosni. Az asszonyokat meghódította — a lányok fejét elosavarta, végeredményben pedig mindenütt szívesen és kedvesen fogadták.

Bennünket bántott az irigység. Hiába legyintettünk lemondóan: »Mi családapák vagyunk.« — Lehet valaki jó családapa akkor is, ha más szemek után jár — főleg ha távol van a családjától. — Mi is örültünk volna hasonló fogadtatásnak, de nem értettük a módját.

Hat hónapig voltunk a mi felvidéki városunkban, amikor megkaptuk a parancsot a költözködéésre. Zoltán már akkor annyira ismerték, hogy őt magát egy csinos kis hölgykaraván kíséerte az állomásra. Micsoda bucsuzás! Mennyi virág! »Irjon, irjon!« — kiáltások, kendőlobogtatás. — »Viszontlátásra« stb. stb. — Zoltán úgy nézett ki, mintha kissé meghatotta volna ez a jelenet.

— No öreg, mit fogsz csinálni Mucsán? — Úgy hallom, hogy ott tisztességes embert látni sem fogunk, nőt még kevésbé. — Utóbb a mi társaságunkra leszel utalva.

— Eh ne beszélj, lesznek ott is szép pirosarcú, gömbölyű falusi lányok. Még érdekes is lesz nekem.

— És ezeket a hölgyeket, kik oly irigyléreméltóan kedvesek hozzád, csak úgy elfeledjed?

Zoltán mosolygott. — Nem felejttem el őket, hisz olyan édesek, bájosak voltak hozzám; de hát »Gombház, ha leszakad, lesz más.«

Igy gondolkodott az én Zoltán barátom, de neki van igaza. Mindenkinek így kellene élni tudni. —

Megérkezvén Mucsára, bizony mindnyájan firtogattuk az orrunkat. Mind azt mondtuk — százszor inkább a harctérre. Ott legalább van értelme és célja a szenvedésnek és lemondásnak

Az első napokban a szomszédos falvakban, tanyákon jártunk — élelem után kutatni. — Kezdték kissé érdekes és mulatságos lenni a dolog. — Elmeséltük egymásnak kalandjainkat, impresszióinkat — kiszínezve fantáziánk közreműködésével.

A garnizonunk természetesen nem volt elégséges. Hárman laktunk egy-egy kis parasztszobában és a véletlen úgy hozta, hogy Zoltánnal lettem lakótárs és örültem, hogy majd én is tanuló valamit a futól.

Ostoba voltam, rajtam már a tanítás sem fogott. Ehelyett élveztem és megfigyeltem Zoltán cselekedeteit.

Az én Zoltán barátom nap-nap után elment egyik szomszédos faluba. Mindig talált ott venni-valót. Ha úgy nem — szabad idejében lovagolt át. — Feltűnő volt s kérdeztem is, hogy nincs-e valami hölgyike a játékban? Zoltán mosolygott — nála sok mindenre csak egy mosoly volt a felelet. — Közben másfelé is udvarolt, levelezett stb.

A csavargások közben meghűlt az ifju ügy, hogy ágyban is maradt. Hecceleltünk a kórházon, a betegápoláson — persze, mert nem volt komoly a baj. Zoltánnak csak a vesekeresztes hölgyikék-jen járt az esze — azokat leste-vártta, róluk beszélt lázálmaiban. Szegény fiut már magam is kezdem sajnálni és eltűnődtem a nők szívtelenségén. — Miért is nem jönnek el legalább meglátogatni, mikor tudják, hogy beteg. — Jöhettek volna, kikhez eljártogatt Zoltán. — Igaz, hogy egy kicsit kényes volt a helyzet, a lakás miatti; de ez a legkevésbé.

kuk megjelölésére nem tudtak békeségben felállítani.

A féktelen, megzabolázhatlan kapzsiság — hogy megalapíthassa uralmát a földön — a visszavonás, az egyenetlenség magvait szórta el és azok megtermették szomorú gyümölcsöiket. Európa népei harcban állanak egymással, elfojtva a felebaráti szeretetet az emberek szívében.

Mennyi ártatlan vért ontott ki már ez a szellem; mennyi bajt, nyomort árasztott az emberiség között! Vajjon okult-e, vagy fog-e okulni ez idők szomorú emlékein az emberiség? Bántatlan fogja-e hagyni a szomszéd szomszédjának szabadságát, szabad fejlődésre való jogát, — jogát arra, hogy a maga ura lehessen?

Hogy a magunk urai legyünk, ez, valamint az emberi méltóság alapja, úgy gondoljainknak, törekvéseinknek végcélja. Különösen a magyarnak mintegy véreben van, hogy — igát nem tűrhető — életét se vegye semmibe. Mihelyt emberi létezésének ezt az alapfeltételét kétségbe vonják és nem engedik, hogy magával szabad legyen.

Valóban szép tulajdonság ez, mely sok magasztos erénynek volt és lesz szülő oka. Mi egyéb szülte önállóságunkat, ha nem az, hogy őseink semmiféle gyámságot eltűrni nem akartak és készebbek voltak üldözletést szenvedni, a szeretett édes hazától távol száműzve lenni, sőt, ha kellett, vérökkel is áldozni, semhogy idegenek parancsainak hódoljanak. Maguk akartak intézkedni és intézkedtek is mindenről, ami önkormányzati jogukhoz tartozik.

E jogot őseink évszázados küzdelmekkel, vérük hullatásával szerezték és vérünk hullatásával védjük meg most. Mert szent és elmulaszthatlan kötelességünk az őseinktől öröklött drága javakat fenntartani. A szabadság állandó levegője nemzetünknek, ez léteének alapfeltétele.

Miként mi, úgy szövetségeseink is csak a szabadság védelmében folytatják a tiltani harcot. Mert csak szabadság alapíthatja meg az emberiség boldogságát és fogja azt állandóvá tenni a földön.

Napfényes márciusi napon — ép Zoltán ágya szélén ültem és kártyáztunk — bevédbakakadét áll meg lóháton a szobánk előtt. Furcsa volt e helyen ismeretlen embert látni. Gondolkodtam is, hogy ki lehet, mi cél hozta erre a kis katonát? Nem volt időm sok gondolkodásra, mert két perc múlva benn termett a mi földes szobánkban.

— Szervusz bajtárs — kiáltással Zoltán párnájára borult és elrejtette arcát. — Zavartan álltam meg egy sarokban — gyanusak voltak a feszes katonaruhába bújtatott gömbölyű formák, a lányos mozdulatok. — Zoltán átfogta és csókoltá hosszan — némán. A kis kadét igyekezett ki-rántani magát karjai közül és odarohant a fogashoz, magára rántott egy régidávú hosszú tisztiköppényt és végig begombolta. (A köppény boldog tulajdonosa én valék.) A kis kadét idegesen igazította sapkáját, miközben egy aranyzóke hajfűrt kicsuszott. — Zoltánra néztem, ki ép oly sovárgó szemekkel nézett, mint én.

A kis kadét bemutatkozott katonásan — kezét szorítottunk és a »Szervusz bajtársat« soha ilyen édesen nem hallottam még.

Kegyeltlenül bánt el velem, egész egyszerűen kiutasított. — És én — kimentem!

Ez a svihák Zoltán egyedül volt vele és bizonyosan élvezte a forró csókjait.

Káprázatos jelenség volt a kadétkislány. Bájosabb teremtettséget sosem láttam. Félóra múlva lóra pattant és vágatott végig a falon.

K Ü L Ö N F É L É K .

As én drága kis családomhoz!

*Mindenható Isten,
Hosszad száll fohászom,
Engedd viszlótlánom
As én kis családom.
Könyözve, sokogva,
Bucsztam el tőlük,
Egészségben segíts
Vissza ő közénk!*

*Ha majdan egykoron,
Ismét visszatérek,
Elmesélem nektek,
Hogy mit ér az élet.
Egyedül magamban
Nem ér nekem semmit,
Csak veletek együtt
Mindörökké végig!*

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXXIII-ik évfolyam II-ik negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék. Tisztelettel a kiadóhivatal.

Előfizetési árak:

Egész évre K 10.—
Fél évre > 5.—
Negyed évre > 2-50

Egyes szám ára 20 fillér.

— **Házasság.** Kotzig Iduka és Woda Adolf főhadnagy folyó évi március hó 25-én déli 12 órakor a rossani laktanya kápolnájában Bécsben tartották hadi esküvőjüket.

— **Főispánunk betegsége.** Mint részvétellel értesülünk, vármegyénk szeretett főispánja, Balás Béla dr. komoly beteg. A nyakán támadt valami daganat, mely miatt a budapesti Pajor-szanzatorumban operációnak vetette magát alá főispán úr. A műtét kitűnően sikerült s így főispánunk most már minden veszélyen túl van. Most már budapesti lakásán gyógyítják.

— **Halálozás.** Csáktornya egyik legöregebb polgára, Fischer Vilmos, halt meg március 25-én 83 éves korában véredényelme-

zesedésben. Fischer Vilmos ismert alakja volt Csáktornya közéletének tipikus egyéniségénél fogva. Valamikor levélhordó volt, öreg napjaiban pedig sorsjegyek közvetítésével foglalkozott s mint ilyen a publikummal állandó érintkezésben volt. Március 27-én temették el. Nyugodjék békében!

— **Szakfelügyelői látogatás.** Lüttván Sándor iparoktatási szakfelügyelő f. hó 24-én Csáktornyan tartózkodott, mely alkalommal a csáktornyai alsófokú iparostanonciskolát látogatta meg. Szakfelügyelő felülvizsgálta a tanoncok évi rajzait és írásbeli munkálatait osztályonként s meghallgatta a II. és III. osztály feleleteit. Szakfelügyelő a látottak és tapasztaltak fölött elismerését fejezte ki.

— **Pályázat a főszozgabírói állásra.** A Csáktornyan Szalmay József főszozgabíró elhunytával megüresedett főszozgabírói állásra az alispán pályázatot hirdet. A pályázat április 8-án jár le. Az ennek beiktetésével esetleg megüresedő állásokra szintén pályázatot hirdetnek.

— **Köszönetnyilvánítás.** Ollé Ferenc kaptár úr 65 K 91 ft., a csáktornyai katonai tartalékkórházban fekvő beteg katonának pedig 1050 K-t adományoztak a helybeli Vörös Kereszt Fiók-Egyletének, melyért ez úton is hálás köszönetét nyilvánítja: Kayser Lajos elnök.

— **A város tanácsstermből.** Csáktornya város képviselőtestülete március 24-én közgyűlést tartott Kristofics Károly városbíró elnöklete alatt. Dénes Béla közleg. jegyző előterjesztésére a képviselőtestület Benedikt Ede közleg. előjáró elhunytá felett, a város érdekében 40 éven át tanusított tevékenysége és önzetlen munkásságáért, fájdalomnak ad kifejezést s emléket jegyzőkönyvileg megörökíti. Hirschmann Adolf eddigi bérszerződésait nyilvános árverés mellőzésével tovább 6 évre meghosszabbítja s a városházában lévő dívatáru üzlethelyiséget Gutmann Lipótnának dívatáru üzlet berendezésére bérbe adja. — Pecsornik Hermanné budapesti lakosnak csáktornyai illetőségét megtagadja. Csáktornya város egészségügyi bizottságába a főszozgabíró által kijelölt dr. Viola Vilmos, közleg. orvos, Szenthe Ferenc közleg. állatorvos,

Zoltán nem igen akart róla beszélni, mint lidércfényt emlegette az egész látogatást. Mint később megtudtam, egyik közeli tanyán volt tanítónő és a család legidősebb fia — munderjába bujva — merete csak megtenni e veszedelmes utat.

Zoltán, miután meggyógyult, megint csak el-elcsavargott — nem tudom hová — merre; de azt hiszem, nem a kis tanítónőhöz, akit még egyszer láttam, mielőtt a harctérre mentünk. — Ott volt bucsut venni Zoltántól.

A harctéri élményeink leírása kissé unalmas lenne e helyen s talán már nem is tudnék újat mondani. Nyolchavi küzdelem után valóságos örömmámorral töltött el bennünket annak a híre, hogy tovább megyünk. Persze ez egy kis hazai pihenőt jelentett. Megvadtul horda lett egész csapatunk. — A harctér nagyon megviselt bennünket is, kik épen, egészségesen maradtunk.

Pár napot töltöttünk fővárosunkban. — Életem legkeserveesebb napjai ezek. — Feleségem annyira hitlen lett hozzám, hogy hallani sem akart rólam. Én is napirendre tértem felette. — Ha visszakerülök még — vagyis életben maradok — szabad fia leszek s úgy fogok élni, mint Zoltán.

A sors mégis csak furcsa és igazságtalan. Egyik embert sokan is körüljáróják, a másikkól egy sem akar hallani.

Megint csak egy kis vidéki városkába kerülünk. Nem tudtuk, mennyi ideig maradunk ott — nem tudtuk, hová kerülünk megint — éltünk a bizonytalanságban.

Zoltán kis tanítónője került megint elő. Ez

a kislány komolyan szerelmes lehet — s nagyon sajnáltam, mert tudtam, hogy Zoltánban csalódni fog, mert ő nem tud hű lenni soká senkihez sem. Külömben pedig szerettem volna beszélni Sacival — szerettem volna kicsit is tisztába jönni vele, hogy mégis minő érzelmek fizik Zoltánhoz és mit vár tőle?

Egész véletlenül hozzájutottam s a kislány bizalmas lett hozzám.

Feldult lelkiállapotban találkoztam vele a szálló éttermében. Eleinte kissé bizalmatlanul nézett rám — mert azt hitte, hogy Zoltán küldött hozzá. Így tudtam meg egész véletlenül nagyon intim részleteket.

— Tudom, hogy Zoltán küldte, biztosan azzal az üzenettel, hogy gondoljam meg a dolgot. Zoltán közönséges fráter — megmondhatja neki. — Egész gyanulatlan jöttem meglátogatni, mint sok küzdelmet végiharcolt hőst, s ő vissza akart élni ezzel. — Leveleztem vele — csupán csak szóra-közölsből s ő félremagyarázta. — Beszélt szegényke magából kikelve.

— De bocsanatot kérek Sacika, ha egy idegen lány felkeres — helyesebben elutazik egy férfi úrral — nem is olyan elítélőni való, ha megkockáztatja. . . .

— Maguk mind egyformák, minden gondolatuk egyforma. Gyűlölöm, utálok most már az egész fajtajukat. Soha sem fogok férjhez menni és sosem kötök egyikkel sem jó barátságot. — Nincs barátság, nincs szerelem, nincs semmi. . . . Hazugság az élet — nem érdemes élni.

Pethő Jenő gyógyszerész, Rozman Róbert h. plebánus, dr. Grünwald Ilés főrabbi, Pataky Kálmán polg. és Polyák Mátvás el. isk. igazgató, Dénes Bé. a közig. és Kumert Sándor adóügyi jegyző mellé dr. Kovácsics Ferenc és dr. Wolf Béla orvosokat, Polesinszky Emil áll. isk. tanítót s Fejér Jenő és Petrics Ignác képv. test. tagokat választja további 3 évre.

— **Szobafestés nem szünetel.** Vidovics János helybeli szobafestő és mázoló mindjárt a mozgósítás elején vonult hadba. Üzlete azóta szünetelt. A közönség érdekében tesszük közhírré, hogy a szobafestő felesége megfelelő és szakavatott személyzettel hadbavonult férje üzletét tovább folytatja s ehhez a közönség pártfogását kéri.

— **A háború.** A háború a múlt héten újabb mozzanatokat nem vetett felszínre. Véres küzdelmek mindenfelé, melyek azonban döntésre nem vezettek. A legvéresebb harcok nyugaton, Verdun körül folytak. A németek szívesen harcolnak. Lassan haladnak előre, mert amit elfoglalnak, azt azután megerősítésekkel egyuttal visszafoglalhatatlanná is teszik. Így birtokukba vették Avocourt után Haucourtot, mely alkalommal 32 tisztet és 879 foglyot ejtettek. Ezzel 4 km. nyire jutottak ahhoz a vasúthoz, mely Verdun Párisra köti össze. Az ott keresztelt utak már nehéz tűzérsgök ágyúzza. Utána Malacourtnál is rohammal foglalták el az összes állásokat 12 ellenséges tiszttel és 480 főnyi legénységgel. Eközben magát Verdun is nehéz ágyúkkal teljesen rommá lőtték. Hasonlóképen Elzásban is támadtak a németek. Ebből kifolyólag heves ágyúharc kapcsolatosan Sundganban kisebb gyalogsági harcok fejlődtek ki, különösen Altkirchen vidékén. A német csapatoknak itt erős francia állásokat sikerült meglepő támadással elfoglalni és azokat a franciák ellentámadása ellenére is megtartani és kiépitni. — Az északi harctéren az oroszok offenzívájá idézett elő véres harcokat. Kuropatkin, az új orosz főhadvezér, Hindenburg akarja megtörni s azért emberanyagot és municiót nem kímélve iszonyatos tömegeivel akarja megdönteni északon a németek eddigi sikereit. Postavítól nyugatra hasz-

talannak bizonyult minden erőlködése; a németek megdönthetetlenek. Ezt bizonyítja a 14 orosz tiszt és 898 főnyi legénység, melyet a németek március 26-án foglyul ejtettek. Ép így eredménytelenek az oroszok folytonos támadásai Jakobstadtlól északnyugatra is. Sőt a támadások eredményes visszaverése után a németek Mokryecenél ellentámadásba mentek át. A támadás fényesen sikerült, miközben újból 21 tisztet és 2140 főnyi legénységet elfogtak és számos ágyút és gépfegyvert zsákmányoltak. — Beszarábiában is vérbe fult az oroszok támadása. Aknarobbantásokkal sikerült ugyan az oroszoknak védelmi vonalunkban temérdek kárt tenni, de azért vitéz csapataink derekasan megállták helyüket s az oroszok előretöréseit megállítani sikerült. Ellenséges lapok állítása szerint 100 ezernél több az oroszok vesztesége ezen a fronton. — Az Isonzónál az olaszoknak is nagy veszteségeik voltak. Március 22-én két műszaki ezredüket, melyek a fronton várták, hogy harcba vigyék őket, csapataink gyors ellentámadással teljesen megsemmisítették. Határozott sikerekről beszélhetnek hős katonáink a görzi hídfőnél is, ahol a Podgora magaslatok északi része előtti ellenséges állást elfoglalták s 525 olaszt, köztük 13 tisztet elfogtak. A Plöcken-szakaszon meg az ellenség összes támadási hiusultak meg. Harcvonalunk előtt ezen a helyen több mint 500 olasz hullá fekszik. Ezzel az olasz kérdés rendezésére is végre sor került. Csapataink előnyomulnak s a dicsékvő olaszok szegényszemre adják fel egymásután állásaikat Tiroiban, a Plöcken szakaszon, Görznel, Podgoránál. — Az oroszok kaukázusi sikerei is meglehetősen összezsugorodnak, mert a vidék földrajzi alakulata nagyobb hadsereg előrehaladását ugyszólván lehetetlenné teszi. Az oroszok ezért Perzsiában keresnek kárpótlást, melyen Angliával megosztzkodni akarnak.

— **Könyveket a katonáknak.** Az országos Vöröskereszt egyesület a Hadsegélyző hivatalal együttesen mozgalmat indított a harctéren küzdő katonáknak könyvekkel való ellátása céljából. Nemes mozzalom

melynek nemes és hasznos célját mindenki teljes mértékben átérzheti. A könyv a távolban harcoló katonák számára nemcsak kulturát, üdülést és szórakozást jelent, hanem állandó, benső kapcsolatot teremt nemzeti érzésével, az elhagyott otthonnal, a hazai nyelv minden szépségével. Az olvasmány a fáradt csapatok lelkiületét felfrissíti, a pihenés óráit lelki erői gyarapítására használja s általában a harctér fáradalmi között még sokkal többet jelent, mint ilhoo, béke idején. Az akció tehát méltán tarthat számot mindenkinek lelkes, megértő támogatására. Felkérjük tehát a t. közönséget ez úton is, hogy a kiolvasott könyveket lapunk szerkesztőségének szolgáltatassák be, azok továbbításáról lelkiismeretesen gondoskodni s a gyűjtésről lapunkban beszámolni fogunk.

— **Nem lesz gyűjtőhiány.** Teljesen megbízható forrásból értesülés szerint a hazai gyűjtőgyárak nyersanyaggal eléggé el vannak látva és a hazai gyűjtőfogyasztást ki tudják elégíteni. Nemcsak szükségtelen, de egyenesen káros a háztartásokban gyűjtőkészleteket felhalmozni, mert a gyárak mindent elkövetnek, hogy gyűjtőben hiány ne álljon be.

— **Állandó mozi.** A Rákóczi-utcai állandó moziban ma délután 3 előadás lesz: d. u. fél 4, fél 6 és este fél 9 órakor. Szinre kerül: A halál jockey, szenzációs cirkusdráma öt felvonásban, egy előjátékkal. Az érdekes dráma az egész előadást tölti be. Az előadások pontosan kezdődnek. Helyárak rendesek.

— **Zalavármegye tizenhat waggon rózgálicot kap.** Mint értesültünk, a földmívelésügyi kormány legközelebb 16 waggon gálicot fog Zalamegyének kiutalni permetezés céljaira. Egy új rendelet úgy intézkedik, hogy ebből a gálicmennyiségből a szőlőbirtokosok katasztrális holdanként 20 kg.-ot kapnak. A szétosztást a megyei gazdasági egyesület, illetve az egyes községek előljáróságai fogják eszközölni. A gálic ára valószínűleg 3 korona lesz kilogrammonként.

— **A törvényhatóságok tengeri vásárlása.** A miniszterium egy új rendelettel, melyet ma közöl a hivatalos lap, megengedte, hogy a törvényhatóságok a közönség élelmezésének biztosítása céljából a rendelkezésük alatt álló sertések hizlalására ott is vásárolhassanak tengerit, a hol a rekvirált tengerikészlet átvétele még nem történt meg.

— **Postai csomagok címzése.** A tábori postai csomagforgalom feltételeit megállapító szabályok szerint tanácsos a postai csomagban a címirat másolatát is elhelyezni, hogy az esetben, ha a csomag a kezelés folyamán vagy szállítás közben címét veszti vagy a címirat olvashatatlanná válik, a csomag a belső címirat alapján mégis kézbesíthető legyen. A címirat másolatát pótolhatja a csomagban elhelyezett levél, ha ez a csomag címiratával egyezően van megcímezve. A táborból érkező jelentések szerint a tábori csomagok feladói ezt a tanácsot csak nagyritkán fogadják meg s így gyakori az olyan eset, amikor a tábori csomagokat nem lehet a címzettnek kézbesíteni. A m. kir. posta- és táviró-vezérigazgatóság ennél fogva figyelmezteti a közönséget, hogy az idézett szabályhoz a maga érdekében alkalmazkodjék.

— Az első csalódás így megviseli magát? Mi lesz később?

— Többször nem csalódom, ez volt az utolsó, de nem az első. — Egész egyedül álltam a világban, tehát gondolhatja, hogy sok keserves csalódás ért már. — Megismertem a világot, az embereket a maguk valóságában, ridegségében — hideg kegyetlenségében. — Zoltán iránt érzett igaz tiszta szerelmem öntött lelket belém, akkor mikor ép a legközelebb álltam az öngyilkossághoz.

— De csak nem gondol komolyan az öngyilkosságra? — Hát érdemes? Nézz hadd öntsek most meg én lelket magába. Vádlóféiben lévő ember vagyok — szintén elkéseredett — a feleségem kegyetlen lett hozzám. Legyünk jó barátok, amíg vége nem lesz ennek a csúf öldöklésnek.

Cinikus mosoly jelent meg ajkán.

— Nagyon sajnálom magát barátom; de nem hiszek, nem tudok hinni senkinek sem. — Moudom, hazugság az élet. Megértem, hogy miért lett öngyilkos az egész familiám. Eddig ideggyengeségnek, exaltáltságnak, gyvaságnak tudtam be, de most látom, hogy minden ösömnnek igaza volt. Bocsnátot kérek tőlük és megtérek hozzájuk. — Maga pedig hagyjon fel minden kísérletezéssel s ha kedves akar lenni, hagyjon magamra.

— Ép most nem hagyom magára. Emberi kötelességem és holnap elhívom Zoltánt.

— Zoltánt? — Legyen szíves hívja el most. Örültem, hogy szolgálatot tehetek s siettem Zoltánért. — Egész uton prédikáltam neki, mint

valami öreg ember — egy fiatal fiúnak. — Korholtam s Zoltán komoly és hallgatag lett.

— Öngyilkos akar lenni miattam. Az első nő, kit kiismertem. Bajtárs hűséges leszek hozzá. — A többiben úgy is sorba csalódtam. — Az első öszinte, ki igazán szeret. S mily jól fog esni, ha sebesültem, vagy összetörtém meleg szeretettel fogadnak.

— Persze belefaradtál az életbe, mely számmodra gyönyöröket, élvezeteket nyújtott.

Zoltánt ennyire meghatottam, ennyire poétikusnak még sosem láttam. Úgy hatott rám, mintha valami megtört bűnöst látnék magam előtt.

* * *

Belépve az étterembe, Sacit nem láttuk ott. Mentünk fel a szobájába. — Az ágyon fektűt a gyönyörű teremtés halotthalványan. Mellette a revolver s blúzát már átitatta piros vére. Alig akartam hinni szemeimnek. De már nem élt.

Nem lett volna szabad elhagynom — s most Zoltánra kezdtem vigyázni.

A holttestre borult. Búcsút vettünk mindkettőnk könnyezve az édes kis gyermektől — másnap reggel.

Az éjszaka nem aludtunk. — Közben megérkezett a parancs az indulásra.

Szédületesen rohant az idő — nem tehetünk semmit.

Megyünk Albániába.

Sve pošiljke, kaj se tiše zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povuđiljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Prodajna cěna je:
Na celo leto K 10—
Na pol leta » 5—
Na četvert leta . . . » 2-50
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i tal računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnici:
PATAKI VIKTOR i SRÁY FERENCZ.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Novi veliki ruski zgubički.

Velike bitke vu Francuzkoj, pri festungu Verdünu. - Nemci su 3400 francuzov polovili. - Verdünski festung je vu ognju. - Turčin je vu Mezopotamiji zbil engleze. - Francuz je vu stiski. - Taljanom zlo ide. Nemci su opet 12 milijardov alduvali na taborske stroške. - Naj kerva-veša bitka Kuropatkin generala. - Naši zarobljeniki vu Siberiji i Turkestanu. - Srbom je smrtni pekel Korfu.

Kak stojimo na bojnomo polju?

(M. J.) Vu Russiji su pod zapovedničtvom generala Kuropatkina stanujući sergi navalili na nemcke čete. S tem su rusi francuzom hoteli olehkotiti njihov položaj, ar je rus mislil, ako bude on navalil na nemca, onda nemec nebude mogel iz ruskog fronta vu Francuzku k Verdünu od-
peljati svoje čete. Ako bi pak vre odpeljal svoje šerege iz Russije, onda pak bude lehko vu Ruskoj prevladal one šerege, koje je nemec još tam ostavil.

Vkanil se je rus. Ar nemec ima i vu Ruskoj i vu Francuzkoj tuliko vojske, kuliko mu je potrebno.

Rusi su od Visnic zvane mlake počemši do varaša Rge na 300 kilometrov dugim frontu počeli svoje navaljivanje proti nemcom. Rusi su si opet velike šerege nabrali i tak su delali, kak na novo ljeto pri Bessarabiji, tojest su po 18 redov poslali, bolje rekuć gnali svoje vojnike proti nemcom. Ali vezda su opet tak obhodili, kak na novo ljeto, ar su strahovitnoga zgubička imeli, još vekšega, kak je pri Bessarabiji bil. Vre vu prvim dnevu su rusi do desetjezer mrtvih vojnikov izgubili. Kakov je rusov zgubiček med oranjenimi i polovljenimi, se još nezna. Bitke još trajaju a med tem nemec nema vrěme prebrojiti svoj dobiček, dok nije svoje posle s rusom zvršil.

Velika ruska navala se je 18 ga marcija počela pri Naroc zvanom mlaki. Drugi den su rusi opetovali navalu, marcija 20-ga takaj, ali vu svih mēstih su biti bili. Bitke su 21 ga i 22 ga trajale pri Postavi, Dünaburg, Fridrihstal zvanih varaših, pri Naroc i Visniev zvanom mlaki, ali za ruse bez kakovoga uspeha, ar nemci nisu jih pustili prek svojih jarkov. Vezda su rusi malo popustili, ar moraju svoje velike zgubičke s novimi četami nadomestiti.

Pri Galiciji i Bessarabiji je rus takaj navalil i to na našu vojsku, ar ovdni naši vojniki paziju, da nebi rusi nazaj vzeli one zemlje, koje smo mi od njega odzeli. Pri Usciesku zvanom mestu su bile vekše bit-

ke. Pri Strypa zvanim potoku su rusi takaj navalili na naše šerege, ali niti tam nikaj nesu mogli dostići.

Vu Francuzkoj su takaj velike bitke bile vu prošlim tjednu. Pri Avokurt zvanom mestu, poljeg potoka Maasa, su nemci prevzeli francuzke sance, 58 oficir i 3400 vojnikov polovili. Francuzi su hoteli nazaj dobiti te šance, ali nisu mogli, ar su se nemci i potlam jaksii bili. Francuzi su jako strahi, da nebi toga boja izgubili, ar ako festung Verdün vu nemcke ruke opadne, onda je za francuze svemu »s Bogom!« Nemci budu za malo vrěme onu željezničku prugu vu ruke dobili, koja jednako vu Pariz vodi.

Vu prošlu nedelju su telegrammi došli vu Budapeštu, da je festung Verdün vu plamnu. Iz toga je znati moći, da su nemci vre tak blizo Verdüna došli, da moreju iz njihovih štukov strēlati i vužigati toga festunga.

Vu Mezopotamiji je sreća turčinom poslužila vu prošlim tjednu, ar su englezku vojsku pošeno zbili. Jeden čeli brigād su turčini obkoili i vu sužanstvo odegнали. Zbog mezopotamskog zgubička je nadzapovedničtvo englezke vojske sedem oberšterov vu penziju poslalo, ar je englezka vojska tak jaka bila, da bi morala bitku dobiti, ako bi ju dobro vodili.

Francuzki, englezki, ruski, pak taljanski ministri i drugi izposleniki su 27-ga i 28-ga marcija spravišće držali vu Parizu da se dospomeneju, kak bi mogli nemca, pak nas preobladati, pak dovršiti tabora. Dok ovi spravišće drziju, naši, pak nemški vojniki na bojnomo polju bijeju francuze, ruse, pak taljane. Spravišće jim vre nikaj nebudē hasnila.

Da francuzom zlo ide, iz toga se vidi, da su vu tem bezvernom orsagu ljudi Boga moliti se počeli za sreću francuzkog oružja. Amette kardinal svečane meše služi. I po noći službu božju drziju i moliju vu cirkvah ljudi. Gdo bi bil to mislil, da bude ov, bezverni narod Boga za pomoć prosil!

Vu Francuzkoj se je ljudstvo jako prestrašilo, da je vlada stopram 18 let sta-

ru decu takaj pod štelingu postavila. Petdesetšest stari ljudi vre takaj moraju vojničke službe obavljati. Toga nigdi neima. To je takaj znamenje, da su francuzi vu stiski.

Vu taljanskoj su naši vojniki opet napokali naše čalarne susede, taljane. Marcija 26 ga su pri Podgora zvanom bregu izmed njih polovili 13 oficirov i 525 vojnikov.

Na koncu javimo još našim čitateljem, da je nemski narod opet alduval na taborske stroške, i to vezda vre črti put Zeb-ralo se je na friškoma vu Nemškoj 12 jezer millionov. To je opet jeden dokaz, da je Nemška jaka i bogata. Dok englezi, pak francuzi i rusi vu Ameriki iščeju peneze za taborske stroške, do ti čas nemci, pak mi sami damo orsagu na porgu tuliko, kuliko je potrebno, da rat moremo voditi proti našimi neprijateljji.

Hvalja budi gospodinu Bogu, da je tak, pak da ne trebamo ljudske peneze!

Pod vodom plivajuće ladje.

Čsto malo stvorenje je to na morju, proti onim orijaškim ocelnatim palačam, koja na hiljada kilometrov dalko hodiju sim—tam pomorju. Nikaj vekše su nē ove ladje, kak jeden dober komp prēk Drave ili Mure, nekoje su niti tak velike nē, kak je izbilja jeden komp, na kojim brod stoji. Dvajsti, trideset soldata ako ima mesta na takvi ladji i dva tri mali stuki, više nikaj. . . Pak itak svaka orijaška ladja strahovitno je straho pred ovom malom čmelicom, barem je svaka s debelim ocelom okovana i svaka čele regimente vozi sobom i takve stuke ima, kakve vre samo denes znaju napraviti vu najboljih fabrikah, leteti pak tak more po morju, kak najfletnesi brzovlak na zemlji.

Pod vodom plivajuća ladja je na morju mali David, velika taborska ladja pak je Goliat. Samo da ov mali David nema postarinskim pračku skamenjem, neg ima tak zvano torpedo, strahovitna priprama, koja

sto smrti ima vusebi i ako more dojt do ocelnate laborske ladje, bila ona kak gud velik, onda je sve zabadav, veliki Goliat mora se potopiti. Svrho toga su tak straho od maloga Davida i već su zdavnja prekleli marineri ova malo stvar s onim skup, koj ju je iznašel.

Jeden englezki admiral za morskú kugu zove nemške pod vodom plivajuće ladje. To niti njeje čuda velika, jerbo znamo, da nemške pod vodom plivajuće ladje ravno englezom /délaju naj veksi kvar, naj više njihovih ladjih s potopiju. Poleg ovih malih ladjah se moraju velike englezke ladje skrivati po morju i postajališčah, odkud neufaju vun na odprto morje, jerbo tam je smrt i nepremerjena globlino čeka na dna morja. Svrho ovih ladjih je tak dragi svakojački strošek vu Engleziji, jerbo nemci navěk naprè znaju, kad dojdeju iz Amerike svakojačkim stroškom napujene ladje, na morju je počekaju i potopiju je.

Englezi bi najrašji bili, da bi sve nemške pod vodom plivajuće ladje vuništiti mogli i ako se jim negda trofi, da jedno potopiju ili ju drugač vuništiju, to je navěk veliki svetek vu Engleziji s takvom svečanostjom obslužavaju to englezi, kak najveškoga orsačkoga svetka. Pokedhob pak englezi su nē tak mogućni i kunjštni, da vuništiju nemške pod vodom plivajuće ladje, barem to bi radi zadobili, da nemci nebi smeli tak harcovati s ovami ladjami, kak oni hočeju i kak oni harcujeju, neg kak bi im Englezija to prepisala. Englezi su već brščas pozabili, da oni su šteli nas i nemce s gladom strapiti, pokedhob na bojnom polju, nikaj drugo su nē mogli postiči, neg strahovitne zgubičke. Nemci i mi ne harcujeju proti deci, ženskam i starim ljudem, tak kak naši neprijatelji, kad su nas stēm šteli splasiti, da odglada budemo morali se predati, ako nas s oružjem nebudo mogli preobladati. Englezi su se vu tem opet vkanili.

Vu ovim poslo malo je napomoč englezom jeden kontrakt, kojega su sve vlade med sobom napravile i koj od toga govori, da neutralnih orsagov ladje vu boju slobodno hodiju i ništi je nesme bantuvati. Istina, da za onu vrēme još nēga bilo pod vodom plivajućih ladjah, najmre pak su niti najglasovitneši mjerniki nē znali, da vu boju, kak je moći ove ladje ponucati i kak se budo sponašale. Vu ovaj kontrakt se hočeju englezi zapiliti i podjednoma hecaju neutralne orsage, da naj zahtēvaju od nemcov, da nebudo drugač harcovali na morju, kak je to vu ovim starinskim međunarodskim kontraktu spisano. Ovdí su opet englezi svrhu sami, sebe pozabili, jerbo oni su bili prvi, koji niti jednoga međunarodskoga kontrakta nečeju prepoznati. Naravno da najmočnešega i najveškēga orsaga hecaju stēm prama nemcom, to pak je neutralna Amerika. Amerikanci, najmre pak vladavci dali su si stēm oči zavezati. Vnožna milijunov je vu Ameriki, koji s ministri tak ravnaju, kak sami hočeju. Ovim je vrēdno to, da skim duže bi trajal boj, jerbo nezmerno municije prodaju englezom, francuzom i rusom, dakle s jednom rēčjom, tak dugo si budo žepe napunjavali, doklam boj bude trajal. Opet amerikanci se stēm jako stimaju, da oni imaju najveškō trgovinú. Moremo razmeti sad, kak velika je tam mržnja prama nemcom, kad jim jedno ili drugo ladju potopiju, koja našim nep-

rijateljnom municiju vozi. Još veksa pak je mržnja, ako se na takvi ladjí amerikanci voziju i življenje zgubiju. Svrho toga Amerika veliko štricingu je započela sa Nems-kom i počela je zahtēvati od nemcov, da nesmeju njihove pod vodom plivajuće ladje svako trgovačko ladju potopiti, koja stroška ili municiju vozi vu Engleziju ili vu Francuzku.

Dakle mali David nēje samo morje zmēšal, neg i diplomaciju. Nemci i mi, takodjer i amerikanci duge i velike zapisnike pošilamo jeden drugomu i štricamo se, što ima pravo. Nēga konca niti kraja ovi štricingi. Ova mala stvar na morju tak je sve zmēšala, da čeli svēt kreći. Najvekša zmēšarija pak je to, da englezi su već na stotine lét glašovali i sami su verovali, da njihovo je morje i njim na morju ništi nikaj nemore zapovedati. Sad njihovē strahovitne laborske ladje, nekoje pod vodom plivajuće tak su zanēmile, da niti gusnuti neufaju. Tak male ladje, kak je na Muri ili Dravi jeden komp

Nemska pak negledi nē sim, nē tam, nē na amerikance, nē na francuze, najmre pak nē na engleze, neg tira svoj boj tak na morju, kak i na suhom, kak ji je ravno volja. Tam potopi s municijom i stroškom napujene amerikanske, francuzke i englezke ladje, gde je ravno najde. Englezia već zdavnja je nē sama vladavec morja. Sad su nemci vladavci i proti tomu Englezia nikaj nemore.

Svakojaške novosti.

Kak su nemci zadobili Verdūna 1870-ga leta? Denes, da tak strahovitna borba traja za Verdūn, vrēdno bude znati, kak su ga već jedenput nemci od francuzov zeli.

Vu Verdūno od 1870-ga leta, do 1873 ga su nemci kraljuvali. Nemci 1870-ga leta obkolili su Verdūn festunga i s jurišom su ga zadobili od francuzov. Denes su mo opet već dani preračunani. Za onu vrēme puno duže je trajal juriš, kak morebiti sad bude.

Jeden čas su samo koleniki pazili na Verdūn i samo septembra meseca prve dane je došel pred festung Bothmer nemški general svojim šeregom. Vu ovim šeregu 65 ga regimenta dva bataljoni su bili, nadalje pak 4 tim husarski regiment i sed moga vojnoga zbora jedna bairija žmehkih štukov. Septembra 23 ga od svake strani su obkolili festungi, ali ov nemški šereg je samo 18. štukov imel. Septembra dvajstišestoga su počeli iz dvanajst štukov strēlati na festung, ali stēm su nikaj nē mogli zapovedati.

Opet francuzi pak su zabadav probali višeput vun vdrti. Sad su nemci odlučili, da svekšemi štuki budo probali sreću, med vremenom Gayl general je zel prēk zapovedništvo. Glavni juriš su na citadellu odredili, jeden menjši juriš pak od sevra na tvrđovine. Oktobra 11-ga nemške čete zadobile su na severnīm frontu Belleville, od lēve strani Maas vode Thierville i od citadelle na zapad Regre zvane francuzke pozicije i tak dalko su mogli svoju liniju porinuti naprē, da su mogućni bili kanonerske batrije nastaviti.

Na zapadu četiri batrije su nastavili, pri Cote St. Michelu šest iz kojih mestah

oktobra 13-ga petdesetdva štukov je počelo na festung strēlati. Ali i francuzi su imali žmehke štuke s kojimi su se alavno branili tak, da su nemci oktobra 15-ga morali prestati strēlanjom, jerbo su jim francuzi petnajst štukov vuništili.

Nemci po ovim nesrečnim strēlanju, zadovoljni su ostali stēm, da festunga obkoljenoga deržiju, francuzi pak su od toga tak batrivni nastali da su opet višeput probali vun vdrti. Oktobra zadnje dane dobili su nemci više i to vekših štukov, takodjer i friške regimente. Kad su francuzi to spazili i kad su vidli, da nemci na občinitu šturmu i na odlučni juriš se pripravljaju, Verdūn festung se je novembra 8 ga predal.

Nemški general, obečal je francuzkomu zapovedniku sbog viteškoga sponašanja, da po konec boju sve oružje nazat da koje je vu festungu našel. Novembra 9-ga su ulazile 65-ga regimenta dvē kompanije vu Verdūn i od ovoga dana do 1873 septembra 13 ga festung je nemcom bil vu rukah. 65 ga regimenta je potlam 24-ga pešički regiment premenil, koj je sad vu ovi borbi šturmom prevzel Douaumont oklop festunga. Zadnji nemec, koj je Verdūna ostavil je Manteuffel general bil.

Denes na hiljada štukov i poldrugi milijun vojnika se bori od obedvē strani za Verdūn. Kakva bitka je mogla za onu vrēme biti, proti denešnjí, kad su močnoga festunga iz dvanajst malih štukov počeli strēlati.

Kak se je sve preobrnilo četerdesetpet lét.

Peta talijanska offenziva. S velikim kričom i po strahovitnem kanonērskim oguju su započeli talijani marciuša desetoga šturmati našega fronta na Isonzo liniji. Za volju Salandra ministra i Joffre francuzkoga generala su odredili talijani ovu novu offenzivu i po čelim svēto rezglasili su, da sad predrli budo austria-magjarskoga fronta i oslobodiju francuze pod Verdūnom od nemcov. Jeden tijeđen je to samo trajalo i vu strahovitno krv se je zaljala Cadorna generala nova offenziva. Zabadau su talijani potrošili nezmerno municije, zabadau sa pešički sedemput jeden, za drugim na šturmu išli, naše pozicije niti na jedno minuto nē su mogli iz mesta zgibati. Niti jeden pol koračaj zemlje su nē mogli zadobiti, sve skupa to su postigli, da su jim naši njihove rēdke rede još bolje rezredili. Kaj budo po ovi špotni offenzivi vu Rimu napravili, to mi naprē neznamo, ali koj pozna talijanski politični položaj, svaki to more proricati, da Salandra ministerepredsednik propal bude.

Naj kervaveša bitka Kuropatkin generala. Popriliki ravno one dane, kad su talijani započeli offenzivu na Isonzo frontu i rusi su od Dünaburga do Naroc vode počeli strahovitno vdirati na nemške pozicije. Od ruske strani Kuropatkin je vodil bitku proti Hindenburgu jerbo je tak misli, da nemci ravno iz Hindenburgovoga fronta su vekse čete k Verdūno poslali.

Kuropatkin izversten plam je napravil za kojega je misli, da s njim čeloga ruskoga fronta bude genul. Tak je bil zaufani vu ov plam, da je i samoga cara pozval, koj je izbija marciuša 16-ga na front došel, da nazočen bude Kuropatkina slavne bitke.

Prva šturma tako se je v krvi vtopila i v ovim celim svētnom boju niti jedna bitka tuliko krvi njeje zahtjevala, kak ova od Kuropatkina i njegve vojske. Rusi su zereći i odusevni išli u boj. Više danov je trajala ova kervava borba, ali nigdi ne su mogli genuti nemškoga fronta. Puške i masinpuške pred drotnatami ploti tak rekuć pokosile su je. Samo pri Naroc mlaki preć deset jezer ruskih mrtvih su nabrojili nemci.

Car je nato žurno se pospravil iz fronta. Moguće, da rusi i nadalje se budo navaljivali na nemški front, ali točno moremo reći, da opet strahovitno krvi budo preljali bez toga, da bi nemškoga fronta predrii.

Car i njegovi generali na svakim frontu su šteli offenzivu započeti, da stēm malo zlehkotiju francuze, koji su u tak veliki stiski pri Verdūno. Sad je samo to pitanje, ali se bude Kuropatkin još jedanput podufal tulikšnoga naroda u segurno smrt natirati. Ali pak previdel bude, da nemškoga fronta ravno tak njeje moći predrii, kak niti našega u Bessarabiji i na Isonzo frontu.

Neznamo, kaj bude Kuropatkin si premislil, samo to znamo, da Hindenburg, od koga smo već dugo ne čuli nikakov glas, pripravno ga čeka, kak mu je to u ovi kervavi bitki već pokazal.

KAJ JE NOVOGA ?

Pěsem junačka.

*Rusi, srbi, pak taljani,
Skupa su se združili,
I na našu kraljevinu
Silno se navalili.*

*Preko dolinah širokih
I po bregih visokih,
Silne vojske se boriju,
Jen drugoga koleju.*

*Silom hoću od nas vzeti,
Kaj smo d Boga dobili,
Al Bog jim neda sreću,
Da bi nas prevladali.*

*Hayde sinci složno u boj!
Nemilajte život svoj,
Pokažimo svētu celom,
Kak se vojuje za dom.*

*Srbski narod se zneveril,
Nemir nam je napravil,
Gda bumo se pomirili,
Srbi nadu dom meli.*

*Jer smo je vre obladali,
Z doma jih odtirali,
Naj se svi skupa sramuju,
Ki nam nemir zrokuju.*

*Srećno Bog daj vojovati,
I taljane bladat,
Da se budu izmislili,
Zakaj su nas vkanili.*

*Za mali cajt bumo vidli,
Da smo je obladali,
Kajti su nas bantovali,
Bumo je kaštigali.*

Vu Hallskom špitalu.

Levacics Antal vojnik.

— Prošnja. »Muraköz—Medjimurje« zване novine su s apriliš mesec 1-im u XXXIII. god. tečaj II-im četvrt leta stupile. Prosimo naše poštuване predplatnike, naj

nam u novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju. S pozdravljom izdateljstvo.

Predplatna čena je od 1916. apriliš 1-ga :

Na celo leto K 10—
Na pol leto » 5—
Na četvrt leto » 250

Pojedini broji koštaju 20 fillers.

— Naši zarobljeniki u Siberiji i Turkestanu. Od švedskoga čerlenogakriža poslaniki, koji su naše zarobljenike pohodili u Siberiji i Turkestanu, ovu prijavu su nam poslali od svojega mlenja :

— Zarobljeniki obćinito poprili dobro baratujeju, razmi se, da to najviše od zapovednikov visi. Zarobljeniki po barakah stanujeju i na copore su rezdeleni. Slobodno se gibleju i slobodno ideju u bližnje varase ravno tak, kak i stražani, koji nanje paziju. Oni zarobljeniki, koji na delo hodiju, po varasih privatne kvartire imaju. Vekša stran je u logoru i bližnje zemlje obdelavaju. Vnogi se je već oženil s ruskom pucum ili kojega vojnika dovicum. Ovi segurno po miru nebudo već dimo šteli iti. Expedicija pohodila je trideset logorov, deset u Siberiji, dvajsti pak u Turkestanu. Više, kak stojezer naših zarobljenikov je expedicija nadarila, najmre pak s opravom i obucum. Zarobljeniki jako su veseli bili, ruski činovniki pak su nam svigdi na ruku bili.

— Na Strypa frontu. Vnogo je vrēna ovim frontu svaka deska, svaki stup ili greda. Ovdī med dekungi jedno malo selo stoji i poleg sela jedna ostavlena mašina za mlaiti. Svaki dan dojdeju u selo tak naše, kak i ruske patrole i svaki dan se bijeju svrhu deskih, gredah i za željezje. Rusi puno slabese dekunge imaju, kak naši i vnogo terpiju poleg velike zime. Sad bi si radi popravili dekunge, da ne pogineju od velike zime i svrhu toga hodiju tak gustopot u selo, da si tam pribaviju deske, cigla i grede.

Naproti našim dekungom jeden luftbalon se je dugo videl. Rusi su tak vunjem mirno živeli, kak da niti nebi bilo boja. Jeden lépi dan došli su naši veliki stuki, za koje su rusi niti pojema ne imali, kak dalko nosiju. Kak su naši jeno parput sterlili, granati su tak blizu pokali luftbalona, da ga je slap prekopicnul. Ruski pešički, koji su se ravno tam vezbali, plašivo su pobegli u selo. Samo, da su je niti tam ne s palačintami čekali. Vu seli su kozaki bili, koji su odmah pešičke nazat stirali po luftbalona, kojega su onda vu selo odvlekli. Ballon je ravno pet danov bil betežen, tak dugo su ga vraćili. Kad su ga nazat vu zrak spustili, opet je dobil nekoji šus i zatem do kraja su ga nekam pospravili. Takodjer s ballonom i dvē ruske batrije su zniknule. Potlam pak su naši izverstni stuki jeden čeli batalion kozakov rezirali.

— Bitka pri Saloniki. Grčke novine pišeju da na geveglji frontu pred Saloniki već tri dana trajala bitka med bulgarskimi i francuzkimi patrolami. Pri Gevegli dvajstičetiri vure podjednoma su pokali stuki. Nemške i bulgarske čete nekoje brege hoćeju od neprijatelja prevzeti, da si stēm liniju malo zjednačiju. Grčke novine tak misliju, da već nebude mira pri Saloniki i da velika i kervava bitka se bude zapčela.

— Pan general pri Usciesko. Rusi pod siloma su preć Dnjester vode šteli vdrti, ali dalje ne su mogli do mosta, kojega su francuzki pioneri vu zrak spustili. Vlovleni rusi tak povēdaju, da na ovim frontu puno francuzkih oficirov zveršava službu, koji svi skupa vu Kamieneć-Podolsku stanujeju.

— Mnogi trpe na zatvorenoj stolici i ne paze na oto. To bismo upravo morali, jer tko redovito crijevo ne isprazni, postaje trom, umoran, ljutit, lijen i teško-krvan. Ne uzimljimo ali nipošto sredstva, koja oslabljuju želudac i crijevo draže, već želudac jačajuće tjerajuće rabarbara »Elza pilule« koje ne draže crijeva a stoje 6 kutija 4 K 40 f. Ljekarnik E. V. Feller, Stubića centrala br. 124 (Hrvatska). Ovo dobro želučano sredstvo neka se uvijek u kući nalazi. Ujedno možemo naručiti Fellerov boli ublažujuć »Elza fluid« (12 boca franco 6 kruna). (ec)

— Srbski kraljić. Srbski kraljić vu Parišu pozvani je bil na jedno zabavu, na koji su ga višeput pozdravili. Na ovu pozdravljenje Šandor je ovak odgovoril :

— Ja i srbski narod imamo zaufanje, da nazat budemo zadobili našega orsaga i sve budemo dobro povrnuli našim neprijateljdom od kojih smo zadnje dvē leti tuliko terpeli. Vojovali i terpeli budemo i duže za našu braću, vojovali pak budemo s antantom do zadnje kaple krvi, do zadnjega cloveka, jerbo osvedočeni smo, da ovoga boja antant mora zadobiti.

— Srbom je smrtni pekel Korfu. Zadnje dane tri jezero petsto francuzov i deset, dvanajst jezer srbov je došlo na Korfu otok. Nesrećni srbi tak curiju doli, kak muhe, mrtva tēta pak vu morje hitiju. Svi su tak suhi i mršavi, da komaj na nogah stojiju. Conta i koža je samo na njih. Videti je, da preć Albanije strahovitno vno-go su terpeli. Na stotine i na hiljada su pomrli od glada i od zime po putu. Opet neje manjša svota onih, koji su od svakojačkih betegov pomrli. Pašić i čeli srbski korman je na Korfu otoku. Vu Belle-Vince zvanou krćmi stanujeju, koju su iz rendezeli za trideset jezer frankov. Pašić je opet 450 jezer frankov dobil, ali to njeje dosta niti na jeden tijeden, da stēm zderžiju tulikšnoga naroda.

— Opet veliki panik vu Parišu. Kad su nemci avocourt brega zavzeli samočetiri kilometrov su dalko do one željeznice, koja je još vozila iz Verdūna vu Pariš. Sve pute i željeznice nemški veliki stuki kralujeju. Vu Parišu opet je veliki strah nastal i sve novine jednoglasno pišeju, da pri Verdūno opet je jako zločesti položaj. Takodjer i od toga pišeju, da pri Verdūno je pre malo oficirov, jerbo već na hiljada su doli s cureli ili pak su pležerani tak, da duže vremena nebudo mogli na front iti. Zadnje strēlanje pri Verdūno strahovitno je bilo. Dalko od Verdūna tak se je stepala zemlja, da su vure postale po stēnah. Taksumenje se je čulo vu zraku deset kilometrov dalko od fronta, kak vleti veliki viher. Francuzi sami su već pripravljeni, da Verdūna zgubiju i to za kratko vrēme.

— Obćinita ruška offenziva. Od potlam, kak su rusi lani dalko morali retirirati, Polivanov ruski minister višeput je obećal saveznikom, da naprotuletje dva milijun soldata bude vu ogenj pustil. Kak

se vidi, svoju reč je zdržal i napravil je poprilički dva millijun velikoga šerega, koje-mo su japanci i amerikanci dosta municije spravili. Car je mislił, da došlo je vréme, kad svojim šeregom od jedne strani nazat zadobi, kaj je zgubil, od druge strani pak francuzom bude na veliko pomoč.

Kuropatkin već dva tijeodne tira velike šerege na Hindenburgov front, Ivanov pak se takodjer zabadao muči proti Böhm Ermollj i Pflanzler-Baltin našim generalom. Nikaj drugo nemoreju postići rusi neg to, da celi bregi stojiju pred našemi i nemš kani šanci. Mi i nemci pak smo još jeden koračaj nē retirérali, barem ruski generali na hiljada i hiljada ljudstva aldujeju vu protuletni offenzivi. Ivanov i Kuropatkin svaki dan velike šerege tiraju vu segurno smrt, tak dugo budo to delali, doklam jeddenput spaziju, da opet nēga ruskoga šerega, doklam se i ov zadnji ruski šereg vuništi. S jednim močnim i velikim šeregom se je Russija pripravila na protuletno offenzivu i ravno sad va stotine jezer rusov pada doli pred našemi i nemškami mašinpuškami. Car je štel pokazati svétu, da ima Russija još šerege i da ovaj šereg je močen, ali Kuropatkin samo to hoče svétu pokazati, da more biti bitka vu kojoj se puno više krvi prelēje, kak se je pri Mukdeno preljal, kad su japanci tak kervavo zbilili ruse.

— **Bitke pri Verdūno.** Strahovitna bitka pri Verdūno svaki dan s vekšim ognjom traja dalje. Nemci pomalem ali zato svaki dan dojdeju dalje. Opet su nekoje važne pozicije zadobili, najmre pak tak zvanoga faucourtja brega na kojim jeden močen ocelnati i sbetona napravljeni festung bil. Francuzi, kak tigriši se braniju proti nemcom, ali nemoreju zderžati strahovitnoga ognja. Verdūn je vu plamnu i već je tak obkoljeni, da niti po jedni željeznici nemoreju nikaj vu festung voziti, jerbo nemci sve pute s granati štelaju. Francuzi samo još jednoga puta imaju odprtoga, po ovim putu na automobilu voziju plezērcer dalje vu orsag.

Svako oko je denes vu Verdūn vuprto, pišeju francuzke novine. Ako jeden šereg na šeststo kilometer dugim frontu retirérati mora s bog toga još nēje treba zdvojiti, ali či francuzi pri Verdūno zgubiju bitku, onda su cēloga boja zgubili. Pri Verdūno se bude naša i cēloga človečanstva sudbina prehitila. Ako nemci zadobiju Verdūna, istina da zato nebudo najedenput mogli svojevoldno diktirati mira, ali i to je istina, da niti antant nebude duže na tak velikim konju jahal i moral bude posluhnoti nemce, koji na svakim frontu strahovitno bijeju neprijatelje.

— **215 milljardov košta antanta boj.** Pariške novine opominaju svoje saveznike, da do vezda antanta 215 milljardov košta boj, pak još mu je nē konec, neg stopram vezda su se započele najkervaveše bitke. Pitaju novine nadalje, što bude ovoga nezmerno orijaškoga stroška povrnul, jerbo već je ovdj vréme, da se i na to zmislimo. Zahtēvaju novine, da skim predi zaključuju boja, jerbo ako još dugo bude ova strahovitna borba trajala, Nemški orsag bude ravno dosta vremena imel, da još tripud tuliko pod vodom plivajućih ladjih prebavi, kuliko sad ima i onda tak zapre morje, da antanta ladje niti genuti se nebudo ufale nikam. Ako pak se to pripeti,

englezi predi budo od glada pomirali, kak nemci. Pod vodom plivajuće ladje već i denes takvoga kvara delaju na morju, da to nēje zapremisliti.

— **Kak baratujeju francuzi zarobljeniki.** Jeden francuzki general zapoved je dal, kak treba zarobljeniki baratovati. Poleg ove zapovedi nēje smeti po človečnijim zarobljenikom se spominati ili njega premilovati. Nē mu je smeti jesti ili piti dati tak dugo, doklam na onu mesto ne dojde, kam je poslani. Nadalje nē mu je smeti opravu, skerljaka, pokroca ili slamu dati. Zabrajeno je zarobljenikom se spominati i njega spitavati. Zarobljenik pokoren i ponisen mora biti, koj se drugač sponaša, strogo ga treba kaštigati. Francuzke podoficire tak moraju poštuovati, kak svoje najveške oficire i t. d.

Tak vitežki se sponasaju francuzi prama onim široakom, koji vu francuzko suzanstvo opadneju.

— **Glas mira iz Pariša.** Iz Pariša takov glas je došel, tojest vu glavnim varau se rezširil, da majuša meseca prestaneju puske praskati i po leti mir budo sklopili.

Zanemiti glas je to od francuzov, jerbo već je negdi jako čizma tešči, ako tak misliju, da majuša meseca konec bude boju.

— **Boj med Amerikom i Mexikom.** Amerikanske čete vdrle su vu Mexiku i vu prvi bitkah su je mexikančari zbilili. Osbiljan boj se je započel med Mexikom i Amerikom.

Mržnja med Amerikom i Mexikom već više lét traja. S bog zdencov petroleuma se svadiju već više lét. Pošeg toga su već velike bune bile vu Mexiki, vu kojih su nekojega amerikancana zaklali. Sad su amerikancani oboružene čete i taborske ladje poslali vu Mexiku i Vera-Cruz varaua, kakti morskostajalište su zavzeli. Mexikančari sad su se još bolje proti Ameriki zibunili i od potlam vu ovim nesrečnim orsagu nēga mira.

Razmi se, da i nekoji europeinski vladari i kormani takodjer se na to trsiju, da ove dva orsage sbuniju jednoga proti drugomu.

Potlašnji glasi tak veliju, da Vilson amerikanski prezeš neče boja i pomiril se bude s Mexikom. Drugi glasi opet tak govoriuju, da već trajaju kervave bitke na granici Mexike.

— **Tak kak rusi.** Služueno javiju, da vu Kaukazu su jermenske bande s ruskami četami skup, negledajuć na spol ili na starost, nemiloserdno se sponasaju prama turčinom vu onih občinah, koje su turčini poleg soldačke taktike sprazniti morali. Ove nesrečne mohamedane vu turske cirkve odvlačeju a nanje vužgeju stanje. Službeno se je posvedočilo, da ove bande i ruski kozski vu bitliškim klanju dvē jezero mohamedanov ženske, možke i decu nečimuzno su je na falačke scēpai.

— **Pri Tigriš vodi turčini zbilili su engleze.** Od Fellahiena nē dalko poprilički dvē englezke divizije navalile su se pri Tigriš vodi na dēsnoj strani stojeće turske pozicije. Jedno vuru je trajala bitka i turčini čisto su širom rezbilili engleze. Čeli marciuš mesec turski zrakoplivci skorom svaki dan hičeju bombe vu Kut el-Amara festungu zaprte engleze. Takodjer na Imbros otok i pred otokom stojeće neprijateljske

ladje su s velikom srečom bombardirali.

Pri Mindili seli englezi su dvēsto vu tursko opravu oblečene engleze štelili na turčine poseliti. Turčini su to spazili i sve do jednoga su postrelali.

Za taborsku poštu gotovi kuvertisanapisom, takodjer i TABORSKE KARTE se dobiju kod Fischel Fülöp (Strausz Sándor) knjižarioci. Ciena: kuvert—2 fill. — taborska karta — 1 fill.

List iz tabora.

Draga moja bratja Csákovskog kotara V malim Medjimurju nega tebi para! Čelu Rusku-Poljsku Zemlju jesen zašel, Ali tebi nigdi para nisem našel.

Marciuša lani, vu najveškoj zimi, Vu Karpatskoj tužnoj bil sem ja planini. Tam smo se svi jako nad ruse borili, Samo da je nismo v naš orsag pustili.

Tam ni bilo moči dekunge kopati, Samo navēk »forverc-rohonja« držati. Ovak smo mi ruse z Kárpátov sve zbilili, I tak nazaj našu zemlju zadobili.

Sedemdeset šestog regimenta služim, Zato se ja na njeg nigdar nepotuzim, Bošnjake ja imam v dekungu pajdaše, Nit jednog poznatog z domovine naše.

Bošnjak veren junak on se zna boriti, Rus se njemu nemre nikak namoliti. Ah Bože začuvaj! koga bošnjak prime, Njegvo tēlo odmah tam na mestu zginē.

Velki su dekungi gde mi sad stojimo, Niti rusa nikak k sebi nepustimo. Naprej drotpikeći, ako rus ta dojde, Svoju smrt tam odmah si na mestu najde.

Nezna človek nigdar dneva, niti vuru, Kad zapoved dojde iti nam na »huru«. Suznimi očima svaki Boga prosi, Da ga ruska kugla doli nepokosi.

Imel sem pajdaša jako sem ga ljubil, Ali, da sirmaka zagod sem ga zgbil, Kolarics Ivana z Muragárdony za, Ruska kuglja njemu v prse doletela.

Zakričal je meni: »Pajdaš, daj pomori!« Odmah k njemu skočim, da ga zdignem gori. Krvčica mu stekla, prestal govoriti, I za fertal vure moral je vumreti.

S Bogom pajdaš dragi! suze sem si zbrisal, I odmah sem njegvi majki listek pisal. Sin vam doli opal, na znanje vam dajem, Tretjega novembra bil je jako ranjen.

Znam, da majka njegva kad je listek štela, Od žalosti velke mort je omedlela, Ali majke drage, najte tugovati, Svemogućni Bože, tak hoče imati.

Ovak vngi junak vu zemlici počiva, Ovo je sve srbška krvoločnost kriva, More Peter znati, da kurunu zgubil, Ar je nē človeka, niti Boga ljubil.

Ah! daj dragi Bože bar vu ovom letu, Da prestane velka žalost ta nasvētu, Daj mi večni Otec jenput dimo dojtí, Otca, majku, brate, sestre žive najti.

Ovo vam pišuujem v dekungu stojeći, S pozdravom ostajem ovak govoreći; S Bogom bratja draga medjimurski sini! Molite se Bogu, koj je na visini.

Iz bojnog polja.

Zádravec Bálint
káplár iz Bottornje.

GABONA ÁRAK/CIENA ŽITKA

MÉTERMÁZSA	1 METERCENT	K
Buza	Pšenica	32 50
Rozs	Hrč	26 —
Arpa	Ječmen	25 —
Zab	Zob	24 —
Kukorica uj	Kuruza suha	28 —
Fehér bab uj	Grah beli	40 —
Sárga bab	Grah zuti	40 —
Vegyes bab	Grah zmešen	40 —
Kendermag	Konopljeno seme	45 —
Lenmag	Len	45 —
Tökmag	Koščice	95 —
Bükköny	Grahorka	40 —

A Feller-féle jóltevő, frissítő,
élesztő hatású



„ELSA-FLUID”

megszüntet
izületi fájdalmakat

12 üveg bérmentve 6 korona
Feller V. Jenő gyógyszerész-
nél, Stubica, Centrale 124. sz.
(Zágrábmegye). — Több mint
100.000 köszönőlevél és or-
vosi ajánlás.

Eladó zongora! Jó karban lévő
zongora olcsón
eladó!

Cím a kiadóhivatalban.

Egy jó házból való fiu
pincéertanoncnak felvétetik.

Bővebb felvilágosítással szol-
gál:
HÓDOSI VILMOS,
vasúti vendéglős.

Pozor seljaci i tkalci i

Dok zaliha traje, prodaje se izvrstan
pamuk za tkati. Osim toga preporu-
čam veliko skladište svakovrstnog platna.
Trgovina „K Varaždinskoj Jeftinoći.”

LAZAR DEUTSCH, Varaždin
Petrovičev trg broj 6.

Eladó

100 hl. valódi szilvapálinka

MIHUN ISTVÁN
Hrašćina-Trgovišće.

Eladó malom

Drávavásárhely nagyzségben, forgalmas helyen **5 kövel simára dolgozó, és 1 kö és 2 hengerrel Peitl rostával bíró malom,** nemkülönben **daráló és gabona tisztító gép** és egy teljesen felszerelt **fűrész eladó.** — A gép köszén és koksszal fűthető, a malom 50 métermázsát őrlhet. Ezekon kívül még **2 hold szántóföld** is — a tulajdonos hadba vonulása miatt — eladó. A malom a helyszínén megtekinthető, ahol a többi feltételek is megtudhatók.

Malom Drávavásárhelyen.

Prodaje se melin

na prometnom mestu Drávavásárhely, **na 5 kamenov na slach i 1 kamen i 2 hengeri na Peitl sa Plansihterom; mašina za gries i za žito čisti i jedna žaga se svemi zgradami popravljeno vu najbolšem redu.** Mašina je na vuglen i na koks, melin more 50 metercentov zamleti, ktomu 2 mekote zemlje prodaje poradi toga, da se vlastnik na ratišću na lazi, Melin se more na licu mesta pogledati, de se moreju i drugi uvjeti zeznati.

Melin u Drávavásárhelyu.

Muraszardahely község előljáráóságától.

757/1916.

Hirdetmény.

Muraszardahely község képviselőtestületének 2—jkv. 1916. számú határozata folytán közhírré tételik, hogy a községben évenként tartani szokott **négy országos vásáron** a

helypénzszedési jog

a tolyó 1916. évre nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek 1916. évi április hó 16-án d. u. 2 órakor a körjegyzői irodában bérbe adatik.

Kikiáltási ár 1000 korona.

Árverési feltételek a körjegyzői irodában betekintheők.

Kelt Muraszardahely, 1916. március hó 28-án.

Lukmann Nándor, körjegyző.

A

ROVÁS Vezércikk Világháború

a legjobb tájékoztató magyarázattal és térképpel

Közgazdasági rovat Napihírek

naponkénti szenzációi az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkedveltségű mellékletet ad az **AZ UJSÁG**.
Egyik: „Az Asszonyok”, a másik a: „A Gyermekeknek”.

Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színházról, művészetről, irodalomról bőven és megbízhatóan óhajt egy kitűnően megszerkesztett napilap keretében értesülni, flizesse elő az **AZ UJSÁG**-ot.

Előfizetési árak: egy hóra: K 2.80 negyedévre: 8 kor.,
félévre: 16 kor., egész évre: 32 kor.

Megrendelő címe: **AZ UJSÁG** kiadóhivatala, Budapest, VII., Rákóczi-út 54.